

מודל ייחודי לפיתוח מנהיגות מחוזית מבוצרת

יו"ר ומתדיינת: א. מרגולין

מכללת לוינסקי לחינוך, תל אביב, ישראל

ס. נתן, ג. קרול, ד. חן, ש. פלבין

מחוז המרכז משרד החינוך, תל אביב, ישראל

איכות הלמידה, שהיא המטרה המרכזית של מוסדות חינוך, נתונה במתקפה צולבת של חוקרים ושל הציבור הרחב בשנים האחרונות. גם מערכת החינוך זוכה לקיתונות של ביקורת בגין ייצור מנגנונים שאינם בני קיימא של חוקים, הליכים, מבחנים ותוצאות שמעכבים את הלמידה. יתירה מכך, למפקחים ולמדריכים במשרד החינוך, המשחקים תפקיד קריטי בהתפתחות המקצועית של מנהלים, מורים ותלמידים ואמורים להיות סוכני שינוי מרכזיים בהובלת השינוי במקצוע ההוראה, אין תכנית הכשרה פורמאלית המכינה אותם לתפקידיהם. על מנת לשנות מצב זה מוביל מחוז המרכז במהלך חמש השנים האחרונות מודל ייחודי, החותר לבניית מאסה קריטית של מנהיגות מבוצרת, שתוכל

להוביל את האגידה של למידה בת קיימא, המהווה תהליך מתמשך של שינוי תרבותי.

הנחת היסוד של מודל זה היא שבמערכים חינוכיים הובלה משמעותה עיסוק מתמשך בלמידה חדשה, המתרחשת במסגרת של קהילות מקצועיות לומדות החוקרות את עבודתן. קהילה זו של מפקחים ומדריכים, המתמקדים בלמידה בתוך הכיתות בשיתוף עם מורים ומנהלים נבנתה במחוז. המשתתפים לומדים תוך כדי עשייה להתבונן בהוראה, לתעד אותה, לתת משוב למורים ולסייע בתכנון השיפור הנדרש. בהסתמך על תיאוריות סוציו-תרבותיות הלמידה מתרחשת תוך כדי עשייה, דהיינו, במהלך ביצוע התפקיד.

בסימפוזיון זה יציגו שלוש מדריכות מחוזיות, הלוקחות חלק בצוותי המפקחים החוקרים, את תהליך ההתפתחות המקצועית שלהן במסגרת הקהילה המקצועית החוקרת ויתארו, כיצד הן מפיצות את הלמידה הזו למעגלים רחבים נוספים בהן הן מעורבות.

המדריכה למתמטיקה תציג בנייה של קהילה מקצועית לומדת של מדריכות מחוזיות למתמטיקה בשיתוף עם מדריכה מתודית ממכללת לוינסקי, כמו גם את תהליך ההדרכה שלה, שהשתנה בעקבות למידתה בקהילת המפקחים.

המדריכה לשפה תציג, כיצד היא מיישמת את מודל הלמידה של קהילת המפקחים החוקרת בקרב קבוצת מדריכות בית-ספריות במחוז במסגרת ההתפתחות המקצועית שלהן. היא אף תצביע על החשיבות של הלמידה המשותפת ועל שיתוף הפעולה ההדוק בין המפקחות הכוללות למדריכות.

המדריכה לאנגלית, שמשמשת גם כמרצה במכללה להכשרת מורים תתאר, כיצד בדקה מחדש את דרכי הוראתה במכללה לאור מה שלמדה בקהילת המפקחים החוקרים ואת השינויים שהכניסה בעקבות כך בקוריקולום.